

Vragen en antwoorden

Webinar Aardgasvrij 15 april 2021

Betaalbaarheid en subsidies

Vragen

Hoe en of is aardgasvrij betaalbaar?

Hoe gaat het gefinancierd worden?

Wie gaat het betalen?

Wat het voor mij kost om aardgasvrij te wonen en wanneer?

Gaan hierdoor gemeente belastingen omhoog?

Welke kosten en welke kosten voor burgers?

Hoe ga je betalen als oudere?

Wat zijn de financiële consequenties?

Wegen de kosten op tegen de baten?

Hoe de gemeente denkt dat Alena aardgasvrij kan, zonder kostenstijging en extra lasten voor de inwoners.

Welke subsidies zijn er voor het aanschaffen van diverse energiebesparende maatregelen?

Welke subsidies zijn er om van het aardgas af te stappen?

Hoe zit het met de ISDE subsidie als je eraan meewerkt?

Hoe gaat het als mensen die verduurzaming niet kunnen betalen?

Hoe gaat de gemeente om met burgers die zoveel geld niet hebben?

Of er mogelijkheden zijn voor pilots (en eventueel subsidies) om te laten zien dat van het gas gaan ook voor individuele woningen mogelijk is.

Wat is de werkelijke bijdrage in geld euro's uitgedrukt als men over stapt. En weegt dit op tegen de kosten qua investeringen.

Antwoord

Wij vinden het belangrijk dat de overgang naar aardgasvrij voor iedereen haalbaar en betaalbaar is. Op dit moment weten we nog niet wat de kosten zijn en wie wat gaat betalen. Alle gemeenten kampen met deze vraag en het Rijk moet hier meer duidelijkheid over verschaffen. Dit zal onderwerp zijn voor de formatie en de agenda van de nieuwe regering. Tegenover de kosten staan ook besparingen. Dat begint nu al met minder gasverbruik door woningen te isoleren. Voor het isoleren van woningen maar ook voor bijvoorbeeld warmtepompen is subsidie beschikbaar. Ook biedt het Nationaal Warmtefonds de Energiebespaarlening aan met gunstige voorwaarden. Meer informatie hierover is te vinden via deze pagina van [Alena woont slim](#).

Plannen van de gemeente

Vragen

Wat zijn de plannen van de gemeente?

Hoe gaat de gemeente het vormgeven?

Voortrekkersrol gemeente?

Lange termijn plannen gemeente?

Hoe gaat Alena van het aardgas af?

Welke stappen zijn er genomen en worden nog gezet?

Waar begint de gemeente met het uitrollen van het gasloos maken?

Worden de juiste keuzes gemaakt?

Wat is de timing?

Hoe, wie, wat, waar en wanneer?

Of de gemeente zich al verdiept heeft in deze materie?

De visie (jaren) onderbouwd naar de toekomst, aanpak, inzet en waarmee start de gemeente Altena
Wat de gemeente de komende jaren gaat doen om burgers hierbij te helpen?

Welke visie heeft de gemeente?

Hoe de gemeente keuzes maakt op basis van feiten en hiermee voorkomt dat er onomkeerbare keuzes worden gemaakt die averechts effect hebben.

Wat zijn de echte doelen die Altena wil bereiken, Aardasvrij of CO₂ neutraal?

Hoe gaat de gemeente dit proces stimuleren?

Heeft de gemeente Altena geduld om te wachten op een betaalbare en technisch doorontwikkelde oplossing?

De vraag is hoe de gemeente Altena voorkomt dat hysterie de trigger is voor ongekend hoge kosten voor burgers die via hogere kosten/belastingen voor energie en gedwongen aanschaf van andere verwarmingssystemen.

Waarom heeft de gemeente zichzelf, of eigenlijk haar burgers, verplicht om al in 2046 het onmogelijke waar te maken.

Wat gaat volgens de gemeente het gegarandeerde resultaat zijn van de ca 40000 euro die gemiddeld per huishouden besteed moet worden (bron Economisch Instituut voor de Bouw EIB) om de energietransitie mogelijk te maken?

Waarom moest Altena zichzelf profileren met eerder klaar zijn dan de rest?

En als de warmtevisie van Altena wordt afgewezen door de overheid?

Waarom dertig jaar transitie? Qua wetenschap moet alles in de komende 10 jaren gebeuren om nog enigszins effect te hebben op de klimaatsverandering.

In Woudrichem vesting mogen nu geen zonnepanelen (beschermd stadsgezicht). Wij willen wel maar kunnen dus niet. Is daar een visie op? (Reactie gegeven door inwoners: Misschien een soort postcoderoos project als oplossing? En zonnepanelen in de vesting mag wel. Mits niet zichtbaar vanaf de straat.)

Wat is nu het vervolgtraject en wanneer gaat de gemeente het tijdspad bekend maken. Dus wanneer gaat welke wijk / dorp van het gas af? En gaat dat echt zo hard gezegd worden. Daar ben ik erg benieuwd naar :) En tenslotte, is er ruimte voor een hybride route?

Antwoord

Het aardgasvrij maken van Altena draagt bij aan onze doelstelling: Altena CO₂-neutraal in 2046. Het is dus geen keuze voor aardgasvrij of CO₂ neutraal, maar voor beide. Wij willen vanuit Altena een bijdrage leveren om onze aarde goed door te geven aan de generaties na ons. De periode tot 2046 lijkt nog lang, maar is kort als we bedenken wat er voor die tijd allemaal moet gebeuren om aardgasvrij en CO₂ neutraal te worden.

In het nationale Klimaatakkoord staat dat iedere gemeente uiterlijk eind 2021 een warmtevisie moet hebben. De uitkomsten daarvan liggen nu nog niet vast. Deze zullen de komende maanden duidelijk worden. Onze warmtevisie moet dit najaar klaar zijn zodat hij in december kan worden vastgesteld door de gemeenteraad.

Omdat de technologische ontwikkelingen doorgaan en de maatschappij altijd verandert, wordt de warmtevisie iedere 2 tot 5 jaar geactualiseerd. Zo zorgen we ervoor dat we steeds op basis van actuele inzichten de juiste keuzes maken voor technische oplossingen en voor de planning van wijken.

Om in beeld te krijgen welke warmteoplossingen voor Altena technisch gezien mogelijk zijn, brengt Antea Group alle specifieke kenmerken (mogelijkheden en onmogelijkheden) van ons gebied en van de bebouwing in kaart. Woonwijken met dezelfde soort woningen zullen waarschijnlijk gemakkelijker aardgasvrij te maken zijn dan bijvoorbeeld de vesting van Woudrichem. Ook kijkt

Antea naar de werkzaamheden die al in de wijken gepland zijn, zoals het onderhoud aan de riolering. Het is uit kosten oogpunt slim om daar op aan te sluiten.

Ook vinden wij het belangrijk dat u als inwoner hierover kunt meedenken en input kunt geven. Op die manier kunnen we gezamenlijk bekijken met welke wijken we op welk moment het beste kunnen beginnen en welke wijken we het beste als laatste aardgasvrij kunnen maken. Wij organiseren webinars en Klankbordgroepbijeenkomsten om u bij het opstellen van de warmtevisie te betrekken.

Alternatieven

Vragen

Welke alternatieven zijn er?

Wat zijn de gevolgen van de verschillende alternatieven?

Welke voorbereidingen zijn er nodig?

Kijkt men ook naar slimme innovaties?

Voor- en nadelen warmtepompen

Waar moet ik deze apparaten (warmtepomp) gaan plaatsen?

Is een warmtenet realiseerbaar?

Hebben we industrie tbv warmtenetten in Altena?

Kun je ook koken met het warmtenet?

Wordt gedacht aan een warmtepomp per woning en wat is daarvan dan de consequentie voor het elektriciteitsnet?

Hoe gaan we geluidsoverlast van warmtepompen in woonwijken voorkomen?

Wanneer kunnen gasgestookte CV ketels op waterstof gebrand worden?

Is waterstofgas een alternatief?

Is het bestaande gasleidingnetwerk geschikt om waterstof door te voeren?

We hebben de mest van tig koeien en ander vee. Waarom maken we daar geen gebruik van (vergisting)?

Ondergrondse en bovengrondse infrastructuur in relatie tot de plannen.

Antwoord

De verschillende alternatieven voor aardgasvrij zijn grofweg in 3 categorieën te verdelen:

1. Warmtepomp

Dit is een oplossing die al vaak wordt toegepast in nieuwbouwwoningen maar ook als vervanging voor een traditionele CV-ketel. Belangrijk is dat het huis voldoende geïsoleerd is. Vaak wordt minimaal energielabel B als ondergrens aangehouden. Er zijn ook tussenvormen (hybride warmtepomp) die samenwerken met een CV-ketel op gas. De CV-ketel gebruikt u dan voor de echt koude dagen en voor het verwarmen van tapwater.

Met een warmtepomp bespaart u veel op aardgas maar een warmtepomp gebruikt wel elektriciteit. Die moet geproduceerd en getransporteerd worden.

Daarnaast is het geluid een aandachtspunt, zeker wanneer steeds meer huishoudens warmtepompen gaan gebruiken. De nieuwste generatie warmtepompen is echter nagenoeg geluidsarm (< 40 dba).

2. Warmtenet

Met een warmtenet wordt warm water dat door een centrale bron wordt verwarmd getransporteerd naar woningen en/of bedrijven. Dat kan restwarmte van een bedrijf zijn of warmte uit (afval)water. Een bekend voorbeeld is het Amernet: restwarmte van de Amercentrale zorgt voor verwarming van

woningen in bijvoorbeeld Breda en Tilburg. Een warmtenet kan ook kleiner zijn, bijvoorbeeld voor één dorp, wijk of buurt.

Met warmte uit een warmtenet kan niet gekookt worden. Dat gebeurt dan elektrisch (meestal inductie).

3. Hernieuwbaar gas

Met hernieuwbaar gas bedoelen we groen gas dat gemaakt wordt uit afvalstromen zoals GFT, houtsnippers of mest. We weten echter al dat er niet genoeg afvalstromen beschikbaar zijn om voor alle huishoudens groen gas te maken.

Ook waterstofgas valt onder deze categorie. Voor nu is dit geen serieus alternatief. Dat heeft vooral te maken met de hoge kosten voor het maken van groene waterstof. Ook is er heel veel elektriciteit nodig om waterstof te maken. Daarvoor zijn dan weer veel extra windmolens en zonnepanelen nodig.

Verder moet nog goed onderzocht worden welke aanpassingen nodig zijn aan het gasnet om waterstof te kunnen transporteren. Op verschillende plaatsen in Nederland en daarbuiten wordt hiermee al geëxperimenteerd.

Bepaalde (oude) woningen en wijken

Vragen

In een oud huis zijn alternatieven moeilijk te installeren (Isoleren van deze woningen is maar beperkt mogelijk. Elektrisch verwarmen is hier niet genoeg), komt er een uitzonderingspositie voor oudere woningen?

Waar ligt de focus? Op nieuwbouw of ook bestaande woningen?

Hoe om te gaan met oude bestaande wijken?

Hoe gaan we om met het buitengebied en de op propaan verwarmde woningen?

Welke wijk wordt als eerste aangewezen?

Wat is er nodig voor woningen van v oor 1900 en wanneer wordt dat verplicht?

Wat te doen met huizen die moeilijk te isoleren zijn?

Hoe wij in de buitengebieden, in ons geval langs de Korn, ook aardgasvrij zouden kunnen worden.

Aanzicht oud Werkendam en duurzame oplossingen: mogen geen nieuwe dakpannen op dak moeten oude zijn. Beperkte ruimte voor zonne-energie. Resultaten onderzoeken welke projecten In Nederland al lopen. Waarom zou het resultaat in Altena anders zijn. Aanpassingen in "oude" huizen om de gas verbruikende apparaten van stroom te voorzien.

Antwoord

De warmtevisie richt zich op de bestaande woningen. Nieuwe woningen worden namelijk al enige tijd aardgasvrij gebouwd. De bestaande woningen verschillen vaak erg in leeftijd en soort. Jonge woningen zijn eenvoudiger aardgasvrij te maken dan oude woningen. Voor wijken met oudere woningen zullen we dus moeten kijken naar specifieke oplossingen. Al deze aspecten neemt Antea mee in hun technische analyse.

Het buitengebied is een bijzondere uitdaging. Daar zullen we moeten kijken naar oplossingen die specifiek daar toepasbaar zijn.

Maar bovenal geldt dat, waar u ook woont, de woning eerst voldoende geïsoleerd moet zijn om van het aardgas af te kunnen. Dat is een belangrijke eerste stap omdat dit ook bijdraagt aan de doelstelling om CO₂-neutraal te worden. En wat je niet verbruikt, hoeft je ook niet op te wekken. Met

de isolatie van uw woning kunt u nu al aan de slag en daarvoor zijn goede subsidiemogelijkheden, zie verder de pagina van [Altena woont slim](#)

Gevolgen/(keuze)mogelijkheden voor inwoners

Vragen

Wat betekent deze transitie voor mij als inwoner van de gemeente Altena? Op welke termijn?

Hoe kan ik het thuis toepassen?

Welke mogelijkheden zijn er in gemeente Altena om de woning aardgas vrij te krijgen?

Welke voorbereidingen moet de bewoner op welk moment starten?

Hoe en tegen welke kosten burgers opgezadeld gaan worden?

Heeft het wel nut als niet iedereen meedoet?

Waar moet ik op gaan letten?

Hoe dwingend kan de gemeente zijn?

Hoe dwingend is 2030?

Moet je meedoen? / Dus als je buurt aan de beurt is moet je mee?

Antwoord

De warmtevisie die we de komende maanden gaan schrijven moet duidelijk maken hoe we in de gemeente Altena de komende jaren aardgasvrij worden. We weten nu nog niet in welke wijk of welk dorp we gaan starten.

Wanneer de warmtevisie klaar is zullen we voor die startwijken of buurten wijk-/buurtuitvoeringsplannen maken. Daarin werken we de oplossing verder uit en wordt ook duidelijk wat de warmtetransitie voor u als inwoner betekent.

Omdat er op dit moment nog veel uitgezocht moet worden kunnen we nog niet op alle vragen een antwoord geven. Wel kunt u aan de slag met het isoleren van uw woning. Dit levert nu al voordeel op (minder gasverbruik) en helpt straks bij het aardgasvrij maken van de wijken en dorpen in onze gemeente.

Het is belangrijk dat zoveel mogelijk huishoudens meedoen. Zeker bij collectieve oplossingen (voor hele straten, wijken of dorpen in één keer) zoals een warmtenet kan dit alleen rendabel zijn als een grote groep warmte afneemt.

De gemeente kan u overigens niet dwingen om mee te doen en dat willen we ook zeker niet.

Verder is het niet zo dat in 2030 de gemeente Altena of een minimaal aantal wijken of dorpen al aardgasvrij moet zijn. Tempo maken is van belang maar zeker niet belangrijker dan draagvlak voor de te nemen maatregelen.

Eigen woning

Vragen

Juiste keuze maken voor een nieuwe verwarming van de woning

Wat te doen als je op korte termijn een nieuwe ketel nodig hebt?

Welke maatregelen nu al te nemen om voorbereid te zijn op een aardgasvrij Altena

We hebben zonnepanelen en verder wil ik aardgasvrij worden

Hoe moet ik aardgasvrij worden met mijn klassieke CV systeem?

Mijn HR CV ketel uit 1996 is aan vervanging toe en ik hoop een juiste keuze te kunnen maken voor een nieuwe verwarming van mijn woning.

Hoe maak ik de juiste keuze voor het verduurzamen van mijn huis als ik verschillende meningen hierover hoor?

Is een energiecoach goed opgeleid?

Wat wordt er van inwoners verwacht?

Iets wat u sowieso kunt doen om uw woning voor te bereiden op aardgasvrij is isoleren. Dit is een zogenaamde 'spijtvrije' maatregel. U bespaart aardgas en daardoor worden uw maandlasten lager. Daarnaast verbetert het comfort in uw woning doordat u de warmte in uw woning houdt.

Als uw CV-ketel vervangen moet worden, dan kunt u overgaan tot de aanschaf van een [\(hybride\)warmtepomp](#). Uw woning moet hier dan wel voor geschikt zijn. Is uw ketel over enkele jaren pas aan vervanging toe, dan zou u die vervangingsbeslissing nog even uit kunnen stellen.

Ons advies is: laat u goed informeren door een deskundige. Via ons energieloket [Altena woont slim](#) kunt u een gratis advies van een energiecoach aanvragen. De coach is hiervoor opgeleid, heeft prima inzicht in wat er bij u allemaal mogelijk is en helpt ook bij het beoordelen van offertes.

Participatie

Vragen

Wat zijn de inspraakmogelijkheden van de inwoners van Altena?

Is er nog ruimte voor overleg tussen burgers en gemeente wat betreft de mogelijkheden?

Hebben bewoners inspraak op wanneer hun wijk aan de beurt is?

Hoe gaan stakeholders participeren?

Wat wordt er van mij verwacht als ik deel ga uitmaken van de Klankbordgroep?

Antwoord

Op donderdagavond 15 april 2021 heeft de gemeente een online informatieavond georganiseerd om inwoners te informeren over de Warmtevisie, de alternatieven van aardgas en de acties die al ondernomen kunnen worden om hun huis te verduurzamen. Een tweede informatieavond is in september. Ook richten we een klankbordgroep op. Geïnteresseerden kunnen zich hiervoor aanmelden door te mailen naar duurzaam@gemeentealtena.nl.

We vragen de deelnemers aan de Klankbordgroep om mee te denken over de manier waarop we in Altena in de periode tot 2050 aardgasvrij worden, over het tempo waarin we dat willen doen, hoe we iedereen hier aan deel kunnen laten nemen en over welke kansen we zien om gelijktijdig onze leefomgeving te verbeteren. Hiervoor staan 3 bijeenkomsten gepland in verschillende stadia van het schrijven van de warmtevisie. De eerste bijeenkomst is op 20 mei.

Verschillen tussen wijken

Vragen

Hoe gaat de gemeente om met de verschillen die er zullen zijn, o.a. financieel, per wijk?

Wat is de denkrichting voor verschillende wijken in Altena?

Antwoord

De indeling van de wijken voor de warmtevisie is nog niet bepaald. Dit doen we aan de hand van verschillende gegevens zoals de leeftijd van woningen. Op deze manier zorgen we ervoor dat een gekozen oplossing zo goed mogelijk past bij de woningen maar ook bij de inwoners van een wijk.

Milieu

Vragen

Welke impact heeft gasloos op de natuur?
Wat betekenen de genomen besluiten voor het milieu?

Antwoord

De warmtetransitie mag geen negatieve gevolgen hebben voor de natuur en het milieu. Wel kan het zo zijn dat bij bepaalde collectieve oplossingen in de wijk bijvoorbeeld verdeelstations worden geplaatst. Dit vraagt dan uiteraard enige ruimte.

Salderingsregeling zonnepanelen

Vragen

Voorafgaand aan de informatieavond zijn enkele vragen binnengekomen over de salderingsregeling voor zonnepanelen en de afbouw daarvan. Als de gekozen warmteoplossing 'all electric' zou worden, dan betekent dat, dat inwoners bijvoorbeeld meer zonnepanelen op hun dak zouden moeten plaatsen. De afbouw van de salderingsregeling heeft dan een negatief financieel effect. Hoe kijkt Altena hier tegenaan?

Antwoord

De salderingsregeling voor zonnepanelen wordt waarschijnlijk met ingang van 2023 met 9% per jaar afgebouwd. Tot 2023 is de vergoeding die u ontvangt voor aan uw leverancier geleverde stroom gelijk aan het tarief dat u betaalt voor de stroom die u van uw leverancier afneemt. Zelf opgewekte stroom wordt als het ware weggestreept tegen de stroom die u van de leverancier afneemt. Vanaf 2023 wordt dit financiële voordeel dus jaarlijks iets minder. Dit betekent niet dat een investering in zonnepanelen daarmee een slechte investering is. In tegendeel. Ook als de salderingsregeling is afgebouwd, zijn zonnepanelen nog altijd een rendabele investering. Het rendement is dan vergelijkbaar met een spaarrente van 3,6% (bron: Milieuceentraal). Op de site van [Milieuceentraal](#) kunt u berekenen wat de afbouw van de salderingsregeling voor u betekent.

Overig

Vraag:

Hoe is aardgasvrij te realiseren?

Antwoord:

In de Warmtevisie zetten we de eerste stappen om dit te bepalen. De komende jaren zal er buurt voor buurt ingezoomd gaan worden op de werkelijk te nemen stappen.

Vraag:

Welke vergunningen of meldingen zijn er nodig?

Antwoord:

Dat hangt af van de gekozen oplossing.

Vraag:

Wat er mogelijk is/wordt in Woudrichem vesting rondom zonne-energie

Antwoord:

In verband met beschermd stadsgezicht is het plaatsen van zonnepanelen in de Woudrichemse vesting veelal vergunning plichtig. Aanvragen daarvoor worden beoordeeld door een commissie van deskundigen. Een alternatief is om lokaal opgewekte stroom af te nemen via onze lokale energiecoöperatie [Altena Nieuwe Energie](#) of deel te nemen aan een postcoderoosproject.

Vragen:

Andere mensen motiveren om duurzaam te gaan wonen.

Wat zijn de mogelijkheden mbt isolatie?

Hoe ik nog meer kan besparen ik gebruik al 2 jaar geen gas meer en laat binnenkort mijn gas leiding weg halen. die kost nu 52 eurocent per dag.

Antwoord:

Met behulp van ons duurzaamheidsloket [Altena woont slim](#) bieden we informatie over verduurzaming. Ook kunt u via dit loket meedoen aan collectieve inkoopacties en een gratis energiecoach inschakelen.

Vraag:

Informatie over de transitie in de regio

Antwoord:

In de Regionale Energiestrategie (RES1.0) zijn afspraken gemaakt met 16 gemeenten, de provincie, 2 waterschappen en Enexis. Meer informatie hierover is te vinden via:

<https://energieregionwb.nl/>

Vragen:

De capaciteit van het elektriciteitsnet

Duurzaam is toch ook elektrisch rijden? Ik mis namelijk veel laadpalen in de gemeente in Aalburg.

Antwoord:

De overgang naar aardgasvrije oplossingen gaat er waarschijnlijk voor zorgen dat we meer elektriciteit gaan gebruiken. Daarnaast rijden steeds meer mensen in elektrische auto's. Dat vraagt veel van het elektriciteitsnet. Daarom investeren de netbeheerders de komende jaren veel in het vergroten van de capaciteit.

Vraag:

Regionale bedrijven die kunnen ondersteunen bij de overgang naar gasvrij wonen.

Antwoord:

Bij de uitvoering van maatregelen heeft het de voorkeur om lokale installateurs en bouwbedrijven in te zetten.

Vragen:

Leren van elkaars visies

Wordt er gekeken om samen te werken met buurgemeenten?

Antwoord:

Uiteraard vinden we niet het wiel opnieuw uit waar dat niet hoeft. We werken nauw samen met onze buurgemeenten en andere overheden, vooral in de regio West-Brabant. Daarnaast houden we de ontwikkelingen goed in de gaten.

Vragen:

Waarom geen gas meer? Is van het aardgas af niet meer ingegeven door Groningen en niet voor klimaat? In Duitsland worden aardgasaansluitingen volop gesubsidieerd. Waarom moeten wij dan van deze goede energiebron af?

Moet alles aardgasvrij? Waarom geen tussenvorm?

Waarom Altena aardgasvrij als Vermilion Energy gaat boren naar gas?

Dit is onwenselijk en maatschappelijk niet verantwoord!

Wordt nu Brabant het toekomstige aardbevingsgebied van Nederland?

Antwoord:

We willen aardgasvrij worden omdat we onze CO₂ uitstoot willen verminderen. Daarnaast hebben we van de problemen in Groningen geleerd dat er grenzen zijn aan het winnen van aardgas. Wij zijn dan ook geen voorstander van het winnen van aardgas op andere plaatsen.

Vraag:

Kan water van 45 graden wel in verband met bacteriën?

Antwoord:

Zolang het water in een gesloten systeem zit, zoals in verwarming, is dat geen probleem. Tap-en douchewater moet echter verwarmd worden tot minimaal 55 graden Celsius.

Vraag:

Gaan er tijdens de klankbordavonden berekeningen gedaan worden?

Antwoord:

Nee, wel zal Antea Group berekeningen met de klankbordgroep leden delen. Deze berekeningen dienen om buurten op kosten met elkaar te kunnen vergelijken.